

Kishíró

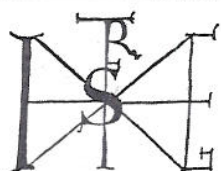
TORDASI

2001. június
E-mail: tordas@mail.elender.hu

ÖNKORMÁNYZATI LAP

XIII. évfolyam 3. szám
Internet: www.stardust.hu/tordas

mesélő mondák

MILLENNIUM
Tordas

GELLÉRT PÜSPÖK PRÉDIKÁCIÓJA

(– A Képes Krónika és a Gellért-legendája nyomán –)

Uralkodásának negyvenhatodik esztendejében, súlyos betegeskedés után Szent István erről a világról elköltözött, és a szent angyalok társaságába került. Eltemették a székesfehérvári bazilikában, amelyet ő építtetett Szűz Mária tiszteletére.

Mindjárt gyászra fordult a lantpengetés az egész országban, és az ország népe, a nemesek éppen úgy, mint a nem nemesek, a gazdagok és a szegények együtt siratták a szent király halálát, nagy könnyhullatással, sűrű jajgatással. Az ifjak és a szüzek gyászruhát öltöttek, három esztendeig nem táncoltak, és a zeneszerszámok édes-nyájas hangja is mind elhallgatott. A szent királyt az egész nép a hű szívek siralmával siratta, és az ország vigasztalhatatlan gyászba borult.

Gizella királyné pedig elhatározta, hogy rokonát, a velencei Pétert teszi királyné, és Magyarországot teljesen aláveti a németeknek.

Alighogy Pétert királlyá tették, német dühösséggel kezdett kegyetlenkedni: Magyarország nemeseit megvetette, a föld javai gögös szemmel, telhetetlen gyomorral falta fel, a vadállati módon ordító németek és fecske módra fecsegő

olaszok társaságában. Az ország erősségeit, várait a német és olasz katonaság őrizetére bízta. Amikor a főurak látták a nemzet sérelmeit, tanácsot tartottak, és megkérték a királyt, hogy kárhuzatos tevékenységét hagyja abba.

De a király kevélységében felfuvalkodott, és magában forralt undok mérgét így öntötte az urak elébe:

– Amíg én élek, addig az összes bírakat, századosokat és más főembereket a németektől rendelem. Ezt a földet idegenekkel töltöm meg, és mindenestül a németek hatalmába adom. Különben is, ez a név: Magyarország, abból származik, hogy Nyomorország, hát hadd nyomorogjanak a magyarok!

Ez volt a viszálykodás magva Péter király és a magyarok között.

Vége Aba Sámuel, aki Szent István sógora volt, felkelt Péter király ellen.

Amikor Péter király látta, hogy nem bír a felkelőkkel, futásnak eredt, és elmenekült a német császárhoz. Ezután Aba Sámuel uralkodott, de sok igazságtalanságot követett el, ezért az urak összeesküdtek ellene.

Aba Sámuel kémek útján megtudta, hogy mit terveznek ellene, és az összees-

küvöket elfogadta. Kegyetlen bosszút állott: ötven urat ítélet nélkül lefejeztetett.

Ettől az egész ország megrémült, de szólni senki se mert, és amikor a király bejelentette, hogy húsvétot Csanád városában tölti, nagy ünneppel fogadták.

Akkor az volt a szokás, hogy a királyokat sátoros ünnepek alkalmával újra megkoronázzák. Aba Sámuel pedig azt kívánta, hogy a csanádi püspök, a szent életű Gellért koronázza meg. Mondta is a püspöknek:

– Azt kívánom, hogy a szent koronát te helyezd a fejemre.

Gellért püspök pedig csak ennyit mondott:

– Király úr, én ezt nem cselekszem.

(Folytatás a 2. oldalon)

Juhász Gyula

Ifjúság

*Az elsüllyedt Atlantiszt keresem,
Mely álmaimban harangoz nekem.*

*A régi várost és a régi dalt,
Mely ifjú daccal búgott és rivallt.*

*A régi fényt, mely lelkünkben volt
S mindent aranyba és ezüstbe vont.*

*Miénk volt akkor a kerek világ,
Utópiák és Óperenciák.*

*Vitorláinkat a jövő szele
Ragadta vígan a holnap fele.*

*Szép volt a bánat és jó volt a harc,
De hol vagy már és vélem mit akarsz?*

*Hisz ködbe veszték arcok és tusák,
Ó, elsüllyedt Atlantisz, ifjúság?*

(Folytatás az 1. oldalról)

A király erre semmit se szólt, magába fojtotta haragját, és felkérte egyik udvari papját, hogy helyezze fejére a koronát.

De Gellért püspök megelőzte a király szándékát. Mielőtt a koronázás szertartását elkezdték volna, felment a szószékbe, és szónokolni kezdett. Szónoklatában szemére vetette a királynak, hogy törvénytelenül végeztette ki az urakat, meggyalázta az ünnepet, és ártatlanoknak vérét ontotta. A beszéd végén azt mondta:

– Király! Te a szent ünnepet vérrel mocskoltad be. Ezzel megmutattad, hogy méltatlan vagy a királyságra, amelyet

betöltesz. Most hát szemed elé tartom a jövődönök tükrét, kimondom rólad az ítéletet, amelyet a mennyben hoztak felőled.

Uralkodásod harmadik évében a busszú karja rád lesújt, és ez a kard uralkodásodnak és életednek egyszerre véget vet. Én magam pedig tőled nem félek, mert készen állok rá, hogy a Megváltóért bármelyik percben meghaljak.

Gellért püspök nem tudott magyarul, ezért latin nyelven prédikált. A nemesurak megértették a latin szót, de öfélése csak magyarul tudott, és egy

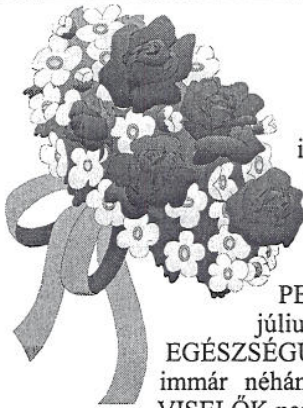
tolmács fordította neki a püspök úr szavait. Amikor az utolsó szavak elhangzottak, az urak rászóltak a tolmácsra:

– El ne mond a királynak, amit hallottál, mert halál fia vagy!

De Gellért püspök észrevette, hogy mi történik, és rákiáltott a tolmácsra:

– Egyedül Istentől félj, és híven tolmácsolj atyád minden szavát!

Mit tehetett a tolmács? Elmondott mindent híven, szó szerint a királynak. De Aba király ismét magába fojtotta haragját, és a bátor püspöknek, a Megváltó igaz szolgájának nem esett bántódása.

A május, a június, de még a július is tartalmaz olyan napokat, amely egy-egy csoport országos ünnepét jelzi. Fák, virágok napja, a Föld napja, anyák napja, gyermeknap.

Ami most következik az a PEDAGÓGUS NAP június 3-án, július 1-jén a Semmelweis Nap az EGÉSZSÉGÜGYBEN dolgozók napja és immár néhány éve július 1. a KÖZTISZT-VISELŐK napja is.

Nagy-nagy szeretettel köszöntjük a pedagógusokat, akik

KÖSZÖNTŐK

gyermeknevelésében játszanak jelentős szerepet, nevelve a jövő nemzedékét, formálva ezzel jövőnket is.

Köszöntjük az egészségügyben dolgozókat, akik egészségünkért dolgoznak, ha kell éjjel és nappal.

És köszöntjük a köztisztviselőket is, akik az emberek mindennapi életéhez hozzátartozó ügyek intézését végzik, segítve a jogban való eligazodást, a mindennapi élethez hozzátartozó ügyek intézését. Végzik az állam szervező tevékenységét betartva és betartatva a jogállamiság követelményeit. Kívánjuk, hogy türelmük és egészségük legyen töretlen, amely szükséges is ahhoz, hogy az előttük álló feladatokat eredményesen megoldhassák.

A képviselő-testület jegyzőkönyvéből

A képviselő-testület május 15-én tartott ülést.

Az ülés fő napirendje a rendőrség beszámolója volt a közigazgatási terület közrend, közbiztonsági helyzetéről.

Az ülésen részt vett Póczos Tibor a gárdonyi rendőrkapitányság vezetője és Császár Mihály a martonvásári rendőrőrs parancsnoka.

A területre vonatkozóan a rendőrőrs munkatársai készítettek egy táblázatot és szöveges értékelést is, amelyet jelen újságunk hasábjain külön közlünk.

A rendőrségi beszámolót értékelve a testület megállapította, hogy a közrend, közbiztonság helyzete jónak értékelhető. A rendőrségi munkában végre jónak értékelhető a területen való rendszeresség, az intézkedő rendőr látványa. Az eredményesség alapvető okaként a lakossággal, a polgárőrséggel való jó kapcsolat emelhető ki.

Természetesen mindezek ellenére vannak problémák, de mind számukat, mind jelentőségüket tekintve nem számottevők.

Külön ki kell emelni a polgárőrség bűnmegelőzésben az emberi javak védelmében végzett munkájukat, amelyről maga a rendőrkapitány is elismerően nyilatkozott.

Felvetődött a nyári időszak átmenő forgalma, a Pest

megyéből a határ utakon „átszivárgó” rossz szándékú gyűjtögetők fokozott ellenőrzése. Ebből a szempontból a falu veszélyeztetettsége nőtt. A pusztazámori szemétteltelep megkönyékezők könnyen „áttévednek” a megyehatáron és ha már itt vannak szétnéznek és ide is szoknak. Figyelni kell ezekre is.

Alapvető problémaként, az előző években, felvetődött igazgatásrendészeti feladatok megoldása a rendőrség szempontjából megoldódott.

A gépjárművekkel kapcsolatos feladatok 2001. január 1-jétől a Gárdony város jegyzőjéhez kerültek, ahol az Okmányiroda bővítésével szervezték meg e feladat ellátását.

Hivatalos szervek pozitív nyilatkozatai mellett és ellenére azonban megállapíthatjuk, hogy a helyzet romlott. Az egyre nagyobb igényt, az ugyanazon létszámmal ellátó okmányiroda nem tudja kielégíteni. Hosszú a várakozási idő, nagy a türelmetlenség.

Ez azonban már nem a rendőrség problémája, ezért ez ügyben önkormányzati intézkedés szükséges.

A testület ülésein született egyéb döntésekről a hírek, információk, programok keretében számolunk be.

HÍREK, INFORMÁCIÓK, PROGRAMOK

Képviselő-testület döntése alapján augusztus 18–20. között valamelyik napon felavatásra kerül a millennium emlékére felállításra kerülő szobor csoport. A szobor nagyságára tekintettel is a főtérre kerül.

Mi aki most élünk abban a szerencsés helyzetben lehetünk, hogy életünk egyetlen ezredforduló ünnepségét megélhetjük, hogy államalapításunk ezredéves évfordulóját ünnepelhetjük.

A tervezett szoborcsoport művészeti bírálata során is méltó elismerést kapott egy szép színfoltja lesz településünknek. Több pályázatot is benyújtunk, hogy a közel 2 milliós munka költségeit ki tudjuk gazdálkodni. Az összeg nem csak a szobor készíttetés költségét tartalmazza, hanem környezetének rendezését, kertépítészeti munkáit, a szobor megvilágítását.

Jogosan vetődik fel az a már megfogalmazott kérdés, hogy községünk lakossága a közös munkához hozzá tud e járulni, mennyi erőt tud anyagiakban vállalni. Milyen szép lenne a szobor alján lévő táblán azt olvasni: „Köszönettel emelte a hálás utókor, Tordas község lakossága 2001.”

Kérünk tehát szervezeteket, alapítványokat, magánszemélyeket anyagiakkal támogassák a szoborcsoport felállítását. A befizetésekre csekket kérésre küldünk, vagy a hivatalban adunk.

MIET Magyar Ifjúsági és Egyetemista Találkozó – KISOROSZI

Tíznapos sátoortábor szervez a KET Keresztény Értelmiségi Társaság ifjúsági és diákegyesület **AUGUSZTUS 3-TÓL 13-IG.**

Bármikor be lehet kapcsolódni a találkozó rendezvényeibe. Diákoknak kedvezményes! 17-35 éves korú fiatalokat várunk a találkozóra. A táborban előadások, továbbá kirándulás, néptánc és társastánc tanítás, sportolási lehetőségek és sok-sok fürdés, valamint egyéb közösségi tevékenységek szerepelnek a programban.

Nyitó és záró misét mondanak: *Dr. Gyulai Endre* Szeged-Csanád megyéspüspök és *Dr. Pákozdi István* egyetemi lelkész. A program a **TESTVÉREK** együttes és vendégeik augusztus 4-i fellépésével kezdődik. A koncert nyitott és minden érdeklődő fiatal szeretettel várnak.

Jelentkezés: KET 1085. Budapest, Mária u. 20. címen, este

18 órától. *Hozzájárulás* a költségekhez: diákoknak 8.500 Ft, dolgozóknak 11.000 Ft. *Részidőre:* 10300 Ft/nap.

Telefon: 06-1-267-63-36, 06-30-355-41-51

E-mail: ketlatlat @ hcbc.hu

Április 8-án lovtalanítási akciót szervezett az önkormányzat és a Sajnovics János Általános Iskola. Az akció során a vashulladékok külön gyűjtöttük. Ezt a martonvásári MÉH telepre szállítottuk.

Az átvevő 170.000,- Ft-ot, azaz százszázhetvenezer forintot fizetett. Ez az összeg a gyerekeké, azaz az iskola Diákönkormányzatáé lett.

Külön szeretnénk megköszönni, hogy szállítójárművet biztosított az: *Asztfaltén GMK, Fajtakísérleti Állomás, Ráfa Bt., Rácz '98 Bt., Turda Sándor.*

Köszönet illeti:

1. Andorfy Ottót	9. Mészáros Mihályt
2. Báhidzski Gábort	10. Müller Istvánt
3. Csizmadia András	11. Pál Sándort
4. Derecskei Jánost	12. Pleszkó Jánost
5. Fehér Györgyöt	13. Rácz Csabát
6. Kun Lászlót	14. Szénási Zoltánt
7. Kunsági Lászlót	15. Turda Sándort
8. Lapos Józsefet	16. Zémann Gézát

a fáradtságos munkájukért és a lakosságot az együttműködésért.

Iskolánk dolgozó diákjaira is büszkék vagyunk: *Fehér Lóránt (6.o.), Király János (7.o.), Lajtalíjfalusi Attila (6.o.), Lázár Norbert (7.o.), Márhoffer Balázs (8.o.), Pál Anikó (8.o.), Pántya Bertalan (6.o.), Rácz Mariann (volt diákunk), Südi Tamás (8.o.), Tóth Tamás (7.o.).*

A **Polgárőrség** és a **Rendőrség** segítségét is nagyon köszönjük, amiért növelték a biztonságot a hatékonyabb munkavégzéshez.

És végül, de nem utolsósorban köszönet *Fábián Klára* és *Kalamár Márta* kolléganőimnek az önzetlen munkájukért.

Lövei Eszter

A Diákönkormányzat vezetője

KÖRNYEZETÜNK HÍREI

Sokadik ismétlés! **GYOMIRTÓ KÖZTERÜLETEN TÖRTÉNŐ HASZNÁLATA** tilos! Tilos a gyomirtó használata a temetőben is.

Miért kell ezt ismételni? Mert olyan emberek telke előtt, illetve olyan sír gyomirtózását tapasztaltuk, akikről el sem tudjuk képzelni, hogy nem érti a magyar szót.

Az árok is a közterület része, ezért karbantartása (fű kaszálás, vízelvezetés biztosítása) is olyan, mint a sövények és a füves területek karbantartása.

Többször kértük, írjuk: a közterület karbantartása (ennek részletezése az elmúlt újságjaink hasábjain megjelent) az ingatlan tulajdonosának, használójának feladata.

A tavaszi ellenőrzés során közel mint harminc írásos felszólítást kellett kiküldeni. A rendszeren visszatérő felszólítások már közölték a szabálysértési eljárás megindítását is. Ez öt esetben történt. A kiszabott pénzbírság összege 5–10.000 Ft. Az udvarias, de határozott

felhívásokban foglaltak ellenőrzése után újabb 4-5 fő szabálysértési eljárására kerül sor. És ami ebben a szomorú: olyan személyekről van szó, aki a falu szépségéért, nyugalmaért, rendezettségéért vettek telket, házat a faluban. Olyan személyekről, akik anyagilag is megengedhetik maguknak, hogy mások bér-munkában végezzék el helyettük e munkát.

Most miattuk kell másoknak dolgozni, miattuk romolhat a falu imázsa.

Fárasztó! Fárasztó, hogy a figyelemfelhívásra, figyelmeztetésre okoskodás a válasz. A falu működési rendje adott, lehet azt jobbá tenni, meg lehet azt változtatni, de addig be kell azt tartani. Aki jön az alkalmazkodik, és ha jobbat tud, próbálja meg azt érvényesíteni, vegyen részt a falu szépítésében, rendezésében, ha kell és szükséges a falu közéletében.

A Marcsi által szervezett tavaszi virágvásárnak egyre nagyobb sikere van. Nagyon sok virágpalántát vásároltunk, ami mind itt került elültetésre. Került az

utcára, a virágoskertbe, virágládákba, került a temetőbe.

Önkormányzat is ültetett a főtéren lévő virágédényeibe mindenki gyönyörűségére.

És itt jön a csattanó! Valaki minden évben így most is tövestől lopja a virágokat. A virággyásból, a virágtartóból, a bolt előtti virágládából szinte naponta tűnik el egy-egy. Már lassan el is fogy a kiültetett mennyiség. Csak sejtjük ki lehet, bizonyítani nem tudjuk. Bizom abban nem is fogjuk megtudni ki az a „virágszerető”, mert törött karral enni is nehéz, nem hogy virágot lopni.

Csőpögnek a gyümölcsfák, de különösen a szilvafák. A járdán való közlekedés ezért egyre undorítóbb. A levéltetvek elleni védekezést lehetne komolyabban venni.

A monillia fertőzött ágak levágása és égetéssel való megsemmisítése fontos. Kérjük, hogy mind a közterületen, mint a kiskertekben a csonthéjasok (főleg meggy) beteg ágait távolítsuk el a fa védelme érdekében. A súlyosan fertőzött fa ki is pusztulhat.

Helyi építési szabályzat (legfontosabb szabályok)

f./ Tanyasias lakóterület 1 TL-1

Ebbe az övezetbe tartoznak a külterületen lévő lakóterületek a térkép szerinti határvonalakkal.

- Legnagyobb beépíthetősége: 20%.
- Építmény magasság legnagyobb mértéke: 7,5 méter.
- Terepszint alatti legnagyobb beépíthetőség: 20%,
- a zöldfelület legkisebb mértéke: 60%
- a beépítési mód: szabadon álló.

(2) Központi vegyes terület

a./ Központi vegyes terület – 1 KV-1

Ebbe az övezetbe tartozik a Fővárosi Önkormányzat Fogyatékosok Otthona, a katolikus templom és a magtár területe, a térkép szerinti határvonalakkal.

Elhelyezhetők az OTÉK 176. § (2) bekezdés 1, 4, 7, 8. pont, a (3) bekezdés 2. pont szerinti épületek, szabadon álló kiépítési móddal, 20%-os legnagyobb beépítettség, 9,5 m-es legnagyobb építménymagasság, 20%-os legnagyobb terepszint alatti építés mellett.

(3) Kereskedelmi szolgáltató területek

Elhelyezhetők az OTÉK 19. § (2) bekezdés 1-3. pont szerinti épületek, szabadon álló beépítési móddal, 20%-os legnagyobb beépítettség, 6,5 m-es legnagyobb építménymagasság, 20%-os legnagyobb terepszint alatti kiépítettség mellett.

a./ Kereskedelmi szolgáltató terület – 1 KG-1

Ebbe az övezetbe tartozik a Mezőgazdasági Szövetkezeti Telephely és az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet területe, a telefonközpont és a posta épülete a térkép szerinti határvonalakkal.

b./ Kereskedelmi szolgáltató terület – 2 KG-2

Ebbe az övezetbe tartoznak az „öreghegy”-i szőlők az 1301 – 2345 hrsz-ok szerint.

Legnagyobb beépíthetőség: 5% – telekmérettől függetlenül – de legfeljebb 100 m² beépített alapterület.

Terepszint alatt legnagyobb beépíthetőség (pince): 15%.

Elhelyezhető funkciók: a szőlő és gyümölcsstermesztéssel, borászattal összefüggő tevékenységek számára szolgáló gazdasági épületek.

Lakóépület, állattartási épület az övezetben nem helyezhető el.

Legnagyobb építmény magasság: 4 méter.

(4) Különleges területek

a./ temetők TE

- hrsz 175, 176.
- 200 m-es körzetében mindennemű építkezés TILOS!

b./ sportterület SP

- hrsz 142, 148/1-148/3

c./ szennyvíztisztító H

- hrsz 0153/2

Az a-b/ pontok alatti területeken csak az előző pontokban megjelölt felhasználás céljára szolgáló épület helyezhető el (pl. ravatalozó, kripták, öltöző, gazdasági épület) 5% legnagyobb beépítettséggel, szabadon álló beépítési móddal.

5.§. A település közigazgatási területének beépítésre nem szánt területei:

(1) Zöldterületek KP

a./ A zöldterületek részben önállóan, részben más terület felhasználási kategóriákon belül helyezkednek el.

b./ Önálló helyrajzi számmal rendelkező zöldterületek az alábbiak:

Központi park:

– Szabadság út 597-598 hrsz (529 és 553 hrsz közé eső szakasza)

– Sajnovics tér 250, 309/1, 2 hrsz

– Szent László víz és sportpálya menti területek

142, 148/1, 150, 153 és a 174 hrsz egy része,

– Arany János utcában 376/9 hrsz.

– „Páskom” alján lévő régi nádas területe

c./ A zöldterületen elhelyezhetők a pihenést és a testedzést szolgáló építmények (sétaút, tornapálya, gyermekjátszóter, nyilvános WC, szobor, eligazító tábla, térkép), a Szt. László víz és a sportpálya menti területen, a „Páskomok” alján lévő területen még vendéglátó, pihenésre szolgáló létesítmény is elhelyezhető a felszíni és a talajvíz viszonyok figyelembe vételével, mely esetben a következő előírások érvényesek:

Legnagyobb beépítettség: 2%, egy épület legfeljebb 200 m² beépített alapterületű lehet, legnagyobb építménymagasság: 4,5 m, beépítési mód: szabadon álló, terepszint alatti legnagyobb beépítettség 2,5%.

d./ Biztosítani kell az utak melletti fasorok kialakítását. A fásításhoz honos fajokat vagy gyümölcsfákat kell használni. Ahol fasor nem alakítható ki, sövényvel, vagy más alacsony növésű növényvel kell azt kiváltani.

e./ A meglévő közcélú zöldterületeket meg kell tartani.

(2) Erdőterületek

a./ A község külterületén gazdasági és védelmi rendeltetésű erdőterületek találhatóak, ahova az ingatlan nyilvántartásban ekként szereplő földrészek tartoznak.

b./ A község belterületén

– sport, turisztikai, üdülés céljára szolgáló erdők találhatóak a következő hrsz-ok szerint:

150 hrsz egy része (sportpálya mellett), 515/4-9 hrsz, 1/5 hrsz, 252 hrsz.

Ezen erdőkbe 3% beépítettség, szabadon álló beépítési mód, 6,5 m építménymagasság mellett az erdő rendeltetésének megfelelő épületek, lakóépületek elhelyezhetők.

c./ Az erdőkben minden beavatkozás csak az Erdőfelügyelet engedélyével végezhető.

d./ Az erdőnek nem minősülő honos fajtákból álló facsoportok megtartásáról gondoskodni kell mind kül-, mind belterületen.

e./ Erdőtelepítés esetén honos, a környezeti feltételekhez alkalmazkodni képes fajokból kell választani. Gondot kell fordítani arra, hogy a telepítés során elegyes erdő keletkezzen.

f./ Erdőterület, facsoport körülkerítése tilos, kivéve ha azt növedék erdő és/vagy a vadállomány védelme indokolja.

g./ Védőerdőt a káros hatást előidéz, illetőleg a káros hatástól védelmet igénylőnek kell létrehozni a saját építési telken belül.

ISKOLAI HÍREK

A versenyek, pályázatok az év utolsó hónapjaiban is folytak.

A rendőrségi rajzpályázat díjazottjai a Parlamentbe mennek május 29-én. *Máté Borbála, Kitzinger Ildikó, Csizmazia György és Devecsei Enikő.*

Április 24-én barátságos focimeccset vívott csapatunk Gyúron, amely 7:0-ás győzelmünkkel végződött.

Eredményesen szerepeltünk az Országos Diákolimpia tenisz sportágának Székesfehérváron megrendezett megyei döntőjén. Első helyezést ért el csapatunk, melynek tagjai: *Máté Borbála, Varga Dóra, Nánási Dávid, Farkas Roland, Márkus Pál, Szabadi Pál.* Ők képviselték Fejér megyét az országos döntőn Debrecenben.

Varga Dóra képviselte körzetünket a dunaujvárosi megyei helyesírási versenyen, ahol 10. helyezést ért el.

Iskolánk csapata első alkalommal vett részt a székesfehérvári polgári védelem által Móron szervezett vetélkedőn. A felkészítést egy szülő, *Apostagi Zoltán* végezte. Köszönet érte. A verseny napja, április 26-a nagy élményt jelentett a gyerekeknek. A nagy számú résztvevő között a 13. helyezést érték el.

Április 5-én tanulóink Székesfehérváron területi szorobánversenyen vettek részt. Egy részük a 10., a többiek a 9. Kyü vizsgát teljesítette sikeresen: *Diószegi Márk, Müller Máté, Sármásy Márton, Stefkó Viktória, Tóth Barnabás, Fehér Dorottya, Stefkó Viktória* 100%-os teljesítményt nyújtott, oklevelet és könyvjutalmat kapott.

Egyébként valamennyi sikeres vizsgázó oklevelet kap, melyet Japánból küldenek számukra.

Április-májusban a 3-4-5. osztályos tanulók részt vettek a Hermann Ottó országos levelező környezetismereti versenyen. Az eredmények alapján *Apostagi Barnabás* bejutott az országos döntőbe, melyre június 10-én került sor Budapesten.

A tanév folyamán alsó tagozatos tanulóink országos levelezős **matematika és magyar nyelvi versenyen** vettek részt. Szépen szerepeltek diákjaink. A legjobb eredményeket elért tanulókat tárgyi jutalomban részesítették.

Blaskó Fruzsina	3.o. matematika	57. helyezés
	magyar nyelvtan	20. helyezés
Bokros Lídia	1.o. matematika	5. helyezés
Erdélyi Réka	2.o. matematika	12. helyezés
Kalocsai Tamás	1.o. matematika	8. helyezés
Müller Máté	3.o. matematika	27. helyezés
Bohár Bence	1.o. matematika	14. helyezés
Papp Anita	3.o. magyar nyelvtan	49. helyezés
Sebestyén Eszter	1.o. matematika	32. helyezés
Sármásy Márton	3.o. matematika	47. helyezés
	magyar nyelvtan	26. helyezés
Tóth Barnabás	3.o. matematika	27. helyezés

A Rébusz **Országos Feladatmegoldó Verseny** felső tagozatos résztvevői ugyancsak kiemelkedő teljesítményt nyújtottak:

Andorfy Judit	6.o. matematika	3. helyezés
Varga Dóra	6.o. matematika	8. helyezés
Márhoffer Balázs	8.o. matematika	7. helyezés
Toman Renáta	8.o. történelem	24. helyezés
Mocsonoki Gergő	6.o. földrajz	11. helyezés
Pál Anikó	8.o. kémia	9. helyezés

Május 4-én köszöntöttük az édesanyákat és a nagymamákat.

Május 5-én rendezte szlovén testvériskolánk a „**Ki tud többet Magyarországról?**” című vetélkedőjét. A zsűri feladatát iskolánk 7 tanára látta el. A rendezvény igen jól sikerült. Az

előzetes gyűjtőmunka eredményét kiállításon ismerhették meg az érdeklődők. Ott volt Magyarország térképe, híres magyar személyiségek képe, életrajza, munkásságának bemutatása. Az énekkar előadásában ezen a napon Puconciban a magyar Himnusz és magyar népdalok csendültek fel.

Iskolánk névadójáról idén is megemlékeztünk. Községünk híres szülöttjének szobra előtt tisztelegtünk reggel. Felidéztük munkásságát, koszorút, virágot helyeztünk el.

Utána a pályán töltöttünk el egy vidám sportnapot.

Minden évben **május 18-án** rendezik meg Válban a Vajda János szavalóversenyt. Eredményesen szerepeltek: *Baranyi Tamás, Varga Gergely, Németh Hanna.*

Sőt *Máté Borbála III., Apostagi Adorján I.* helyezést ért el kategóriájában a rangos zsűri előtt.

Május 18-án szerveztük meg a minden évben esedékes zenei napunkat.

A fellépők között üdvözölhettük a puconci énekkart és a Martonvásári Művészeti Iskola fúvósait is. A rendezvény gyönyörű időben indult, a produkciók szépek voltak. Ám az időjárás közbeszólt. Az utolsó két szám előtt hatalmas vihar kerekedett. Pánikszzerűen menekült mindenki védett helyre. Az előadást nem tudtuk folytatni, ám a finom gulyáslevest jóízűen elfogyasztottuk (már akik ott maradtunk). Itt mondunk köszönetet a támogatásért és közreműködésért: *Vasvári Pálnak, Gellért Józsefnek, Erdélyi Gábornak, Rész Máriaának, Szénási Zoltánnak, Nánási Attilának, Hidvégi Ferencnek, Farkas Jenőnek, Varga Ferencnek, Ágotai Emőkének.*

A gyermeknap rendezvényeire **május 27-én** vasárnap került sor. Idén a szervezést és a lebonyolítást a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat végezte.

A jó hangulatú napon egyéni, csoportos, sőt családi vetélkedőkön szórakozhattak az érdeklődők. Köszönjük a Családsegítő Szolgálat vezetőinek és dolgozóinak szervező, közreműködő munkáját.

Iskolánk tanulói két csoportban erdei iskolában töltöttek egy hetet.

A felsősök **május 28-június 1.** között Pusztafalun, a Zemplén-hegységben, az alsósok pedig június 5-8. között Bakonybélben. A költségeket enyhíti némileg a pályázaton nyert 80.000 Ft.

Iskolánk táncosai a **május 26-án** Martonvásáron megrendezett Néptánc Gálán mutatták be tudásukat.

Országos tenisz olimpián résztvevő gyerekek közül *Máté Borbála* és *Varga Dóra* a III. helyezést érte el.

Balatonboglári országos Pünkösdi Néptánc Fesztiválon *Németh Ildikó* vezetésével a táncosok kategóriájukban elhozták az első három helyet:

1. Pünkösdi király-királyné (Máté Borbála – Kitzinger Zsolt)
2. Somogyi lánytánc (alsós-felső lányok)
3. Moldvai vegyes tánc csoport

A leendő elsősök **május 28-án** ismerkedhettek meg az iskolai étellel. *Pók Endréné* tanár fogadta őket a jelenlegi elsősökkel, *Czigány Zoltánné* óvodavezető és *Milichovszkiné Szalai Ilona* óvónő pedig elkísérte őket.

A színjátszó szakkör **június 13-án** mutatta be a Hóféherke című zenés mesejátékot, melyet *Somfai Sándorné* tanított be.

Az utolsó héten az egész évben folyó tisztasági verseny értékelése és az osztálykirándulások lebonyolítása folyt.

Iskolánk a Comenius I nemzetközi környezetvédelmi pályázatán 7.500 eurót (2 millió Ft-ot) nyert. A program 3 évig tart, a mi iskolánk, a szlovén partner iskola és egy finn iskola közreműködésével.

**Az évszáró és a ballagás dátuma:
2001. június 16 szombat 17 óra.**

EURÓPA KÖZEL A CSILLAGOKHOZ

– egy sikeres dolgozat Sajnovicsról –

Az Új Európa Környezetében meghirdetett 2001. évi Európa Versenyen, Könyvek a környezetben című témakörben I. helyezést ért el a martonvásári Dávid Anett 15 éves tanuló, aki a tordasi születésű nyelvész és csillagász, Sajnovics János életéről és munkásságáról írt tanulmányt.

A dolgozat bevezet bennünket a 18. századi Európa tudományos világába. Sajnovics jezsuita szerzetesként kezdett teológiát, matematikát és csillagászatot tanulni.

Később már csillagászként kérték fel, hogy részt vegyen egy Norvégiába induló expedícióban,

amelyben egy tudományos csoport megfigyelni szándékozott egy jelenséget, nevezetesen a Vénusz áthaladását a Nap előtt

1769-ben. Itt kezdett összehasonlító nyelvészettel foglalkozni, összehasonlította a magyar és a lapp nyelvet.

Kutatási eredményeit a 'Demonstatio' című művében összegezte, amelyet Európa egész tudományos világa elismert.

Mindazonáltal, Sajnovics csillagásznak tekintette magát és megjelentetett egy másik könyvet is, melynek a címe: Idea Astronomie Cicero idézettel kezdődik: „Az ismeretlen iránt semmi vágyat nem érzünk.”

Ez a fantasztikus könyv bepillantást enged az olvasónak a csillagászat titokzatos világába, szeretettel és csodálattal beszél a csillagokról bemutatva erkölcsi hatásukat is, valamint lehetséges jövőbeli használatukat a tudomány és a hajózás terén sőt Isten megismerésében.

Ennek az elbűvölő könyvnek hasonló kiadása – úgyszintén magyar fordítása hozzásegítheti a diákokat, hogy közelebb kerüljenek a csillagokhoz.

Felkészítő tanárok: történelem Toman Ilona, angol Szijártó Márta.

Gratulálunk a remek munkához!

Óvodai hírek

Szeretném megköszönni, hogy az óvodába szervezett ruhaműgyűjtési akciónk eredménnyel járt. De engedtessek meg, hogy neveket ne írjunk, mert nem szeretném, ha valaki véletlenül kimaradna. Nagyon rendesen becsomagolva érkeztek ruhaneműk és játékok, nem csak gyermek, felnőtt ruhák is. Pénzt is adtak be a szülők ebből 4 db szőnyeget tudtunk venni a fennmaradt összeggel az üzemanyag költségéhez járultunk hozzá. Nagy szerencsénkre akadt egy vállalkozó, akinek kis teherautója van és akit igazán személyesen nem is ismerünk, de tordasi szeretne lenni, ehhez a közösséghez tartozni. Ő adta az autót és a sofőrt. Felpakoltunk egy este az autóra és hajnalban indultunk Gergelyugornyára, ez a község Tarpa mellett van, ezeket a falukat mosta el legjobban a hegyekből lezúduló víz, két oldalról is a Tisza felől és hátulról Tarpa felől. Én még soha nem jártam az országnak ezen a területén. Gyönyörű gabonátáblák, alma ültetvények, szép gondozott falvakon és városokon vezetett keresztül az utunk.

Petőfi sorai jártak az eszemben – „Szegény Tisza miért is bántjátok?” és arra gondoltam mi van, ha mi ezekkel a holmikkal beállítunk egy szép óvodába, én ott helyben elájulok.

Megálltunk egy kávéra és elmondtuk mi járatban is vagyunk, azt mondták jó helyre visszük a holmit, majd meglátjuk milyen pusztítást vitt véghez az áradó Tisza.

Igen, és egyszer csak elértünk arra a

területre, ahol a medrét elhagyó folyó pusztított, minden tele volt hordalékkal, ágakkal, szeméttel, minden elképzelhető mocsokkal, zsákokkal, állati tetemekkel.

A Tisza pedig már békésen folyt a medrében, mintha nem történt volna semmi, hisz nem is a folyó a hibás, hanem mi emberek, akik az erdők rablásával a növényzet esztelen pusztításával megbontottuk a természet rendjét.

A híd után jött Gergelyugornya, egy szép kis üdülőfaló, aminek minden utcáját betakarták homokkal, hogy a fertőzést elkerüljék. Az óvoda a 61-es út mellett volt közvetlenül, ahol a homokot hordták a katonai autók a töltésre és ettől a falai megrepedeztek, az átázott talajtól a parketta szétnyílt. Amikor meglátták a szép szőnyeget és a sok rendezett holmit, nagyon megörültek és köszönték, hogy személyesen ők kaptak meg mindent, nem a központi elosztóba vittük. Elmondták, hogy két hétig száraz ételen voltak az óvodások, hisz nem tudtak mosogatni, vizet csak palackozottat ihattak.

A faluban, összedőlt és átázott házak mellett vitt az utunk, Láttunk nénikét, aki a háza helyén álló konténer előtt üldögélt körülötte lavór, kályhacső.

Elszomorító látvány volt. Az átvágott 61-es út és millió homokzsák, a pocsolyákba elpusztult állatok. Tisza part, ahol a telefonfülke fölött folyt a víz, az alma ültetvény, amit elborított az iszap. És mégis itt akarnak élni, nem elmenekülni innen, hanem dolgozni, és

talpra állni, újra felépíteni mindent. Még sok mindent lehetne írni, ami a pár óras beszélgetés és rövid ismeretség alatt elhangzott.

Tisztelet és főhajtás ezek előtt az emberek előtt. A búcsúzás után igen csendesen ültünk hazafelé az autóban, sok-sok gondolat kavargott bennünk. Másnap megkaptuk a köszönő telefont a holmikát szétosztották, tehát jó helyre kerültek.

Ezúton köszönöm meg mindenkinek, hogy adhattunk. Szeretnénk újra elmenni, de nem segélycsomagot vinni, hanem pihenni, sétálni, beszélgetni ezekkel az emberekkel, megnézni milyen a nyugvó Tisza part.

Másról:

Májusban bensőséges ünnepségen felköszöntöttük az Édesanyákat, Nagymamákat.

Kirándultunk nagyokat, sétáltunk, fagyiztunk.

Óvodai gyermeknapot tartottunk, amelyen versenyeztünk, rajzoltunk, paprikás krumplit főztünk bográcsban, az udvaron ebédeltünk.

Néhány anyuka is eljött közénk játszani, sütit, csokit kaptunk, ingyen fagyiztunk, amelyet nagyon szépen köszönünk *Vindich Józsefnek*, a fagyizó üzemeltetőjének.

Június 1-jén volt a tanévzáró ünnepélyünk és a nagycsoportosok ballagása.

Június 5-én Állatkerti kirándulás.

A nyári nagytakarítás idejére az óvoda augusztus hónapban zárva tart!

*Cigány Zoltánné
óvónő*

A JÁTÉK

„A játék.

*Az különös.
Gömbölyű és gyönyörű,
Csodaszép és csodajó,
Nyitható és csukható
Gomb és gömb, és gyöngy gyűrű.”*

Hát igen, ez a játék, ahogy Kosztolányi csodaszép, csupa játékoság verséből ismerjük. Ez a játék a gyermekeknek. Azt csak a felnőtt tudja, hogy a játék a mély boldogság, csupa gyönyörűség, pótolhatatlan örömforrás mellett veszélyeket is hordoz.

Hogy mi készítet gondolataim közzétételére? Mélyen megrendített bennünket, óvónöket – mint ahogy minden jóérzésű embert – a két viszonylag gyors egymásután bekövetkezett végzetes gyermekbaleset, amelyről a médiából értesültünk. El lehet, és el is kell gondolkodni, mi történt. Lehet, sőt kell is felelőst keresni – ki a felelős a csúszdán fennakadt, a mászókába fejjel beszorult – nincs mit szépíteni – megfulladt gyermekekért. Mit lehetett, kellett volna másként tenni szülőnek, nevelőnek a játékot gyártóknak. Ami elsősorban foglalkoztat bennünket, hogyan előzhetők meg ezeket a végzetes baleseteket. Erre nem találunk megnyugtató feleletet. Minden esetre azóta a sálakat a kabát alá tesszük, kabátok kötőit mindenütt megkötjük, ha lehet, belülre dugjuk.

Egyáltalán: *hogyan előzhető meg bármilyen baleset akár otthon, akár az óvodában?*

A gyermek rendkívül kíváncsi,

mindent látni, hallani, érzékelni, tapintani akar. Ez rendben is van, nagyon fontos, hiszen a megismerés folyamatában, a tanításában a tapasztalatszerzésre építünk. Veszélyérzete viszont olyan minimális, hogy szinte nincs is. Ezerszer elesett már a mosdóba, öltözőbe rohantában, mégis szalad. Ezerszer hanyatt vágódott már a székkal, mégis „hintázik” vele.

Maradjunk az óvodánál. Az udvar játékaik még több veszélyt rejtenek. Minden udvari játék, nincs kivétel! Nézzük csak a hintákat. Ki lehet belőle esni, s nem elég, hogy nagyot estem, a körhinta, lengőhinta, libikóka még jól fejbe, hátba csap feltápáskodtamban. A csúszda, a mászóka a magasságuk miatt okozhatnak komoly balesetet. Még az ügyesebbjének is, hiszen ő már hason, vagy fejjel előre akar lecsúszni, vagy egy kézzel kapaszkodva, uram bocsá’ kapaszkodás nélkül próbál feljutni. Még egy labdát is lehet olyan erősen dobni, rúgni, hogy fájdalmasan eltaláljon valakit. Vagy ki ne látott volna már dühös gyereket, aki fakockával, autóval, homokozólapáttal alaposan, sebesüléseket is okozva páholja a társát. Mi tehát a teendő? Ne engedjük a gyermekeket a veszélyes dolgok közelébe, esetleg ezeket a játékokat tiltsuk ki az óvodából? Ez is lehet egy megoldás, nekünk azonban más a véleményünk. A gyermekeknek – fiúknak, lányoknak – egyaránt szükségük van ezekre a játékeszközökre is, ahol mozgásigényüket kötetlenül kiélhetik.

Óvó néni szemmel nézve nagymozgásaik, kezük – lábuk mozgásának összhangja, koordinációja, bátorságuk,

ügyességük, erejük, akaraterejük, egyensúlyérzékük – soroljam még? – fejlődnek.

Viszont életbe vágó, hogy úgy a szülők, mint a nevelők, MEGTANÍTSUK A JÁTÉKOK BIZTONSÁGOS HASZNÁLATÁT, és ezzel lehetőleg a VESZÉLYEK ELKERÜLÉSÉT.

Azért írom, mert akinek gyereke van, vagy akárcsak egyetlen órácskát felügyelt kisgyerekre, az nagyon jól tudja, hogy minden – kisebb-nagyobb – balesettől nem lehet megóvni őket. Ha az óvodás gyermeket mászásban, hintázásban, ilyen-olyan játékban korlátozzuk, soha nem fogja tudni, hogyan tegye ezt biztonságosan baleset nélkül.

A mi mottóink: Mindent lehet játszani, tenni kivéve, amivel saját illetve mások épségét veszélyeztetjük. Ezenközben természetesen nevelgetjük a gyermekeket az egymásra figyelésre, az eszközök megóvására is.

Tehát még egyszer hangsúlyozom: TANÍTSUK MEG A GYERMEKET BIZTONSÁGOSAN JÁTSZANI! Ez a mi feladatunk! Ezen kívül ezer szemmel felügyelni, más játékra terelni, irányítani a „veszélyesen” játszó gyerekeket, ezer karral megvédeni őket a balesettől. Van valami, amit Ti, Önök kedves szülők is megtehettek megelőzés céljából. Nagyon fontos a praktikus öltözködés. Klumpában 5 cm vastag talpú papucsban, szandálban, leváló talpú cipőben „tizenhárom fodor van a szoknyámon” stílusú ruhában gyűrűkkel, nyakláncokkal, fülbe valókkal megduplázódik a baleset veszély.

Mindannyiunk megnyugvására: az óvodai udvari játékokat megvizsgálták és a szabványban előírtaknak megfelelőnek találták.

*Farkasné Pintér Erika
óvónő*

MŰVELŐDÉSI HÁZ HÍREI

Először is szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik részt vettek a Tordasi Kulturális Fórum szervezésében, elhozták alkotásaikat a kiállításra, színpadi szereplésükkel hozzájárultak a rendezvény sikeres megvalósulásához.

A rendezvény részeként június 17-én, vasárnap 16 órától az evangélikus templomban ad koncertet Máté Balázs, Posvanez Éva és Győri István zeneművész.

Szeretettel várnak mindenkit jöjjenek minél többen, hogy megismerhessék a falunkban élő művészek munkásságát.

Június 23-án a Tordasi Ifjúsági Klub rendezi az V. Fejér Megyei Ifjúsági Klubok Találkozóját. A megyéből 200-250 fiatal várunk egy sport, szellemi és ügyességi versenyre.

Június 30-án a sportkör vendége a Szlovén Pucocni focisapata. Este 19 órától a Kóktél együttes szórakoztatja a vendégeket, valamint a falu lakosságát a sportpályán.

Az utóbbi pár évben sokan újonnan költöztek a faluba. A község vezetői, valamint a milleniumi bizottság tagjai úgy gondolták ne menjünk el ismeretlenül egymás mellett, hiszen a falusi élet egyik varázsa éppen abban rejlik, hogy mindenki

mindenkit ismer, törődik a másikkal, az emberek odafigyelnek egymásra.

A Zenés Nyáresték keretében július 7-én szombaton 19 órától a szabadtéri színpadon a KÉK VONAT EGYÜTTES előadásában country zenét, valamint népszerű slágereket hallhatnak.

Jó alkalom ez arra, hogy megismerjük egymást, elbeszélgessenek egy sör mellett, esetleg bográcsban is főhet valami finomság.

Mindezek érdekében kérem az új és régi, valamint az „öslakosokat” jöjjenek össze, beszélgessünk, ismerkedjünk, hiszen ezáltal jobb és szebb lehet az életünk.

Szintén a Zenés Nyáresték keretében, július 27-én, pénteken 19 órától a KUNA FEMILI családi rézfűvós együttes zenés, táncos show műsorát láthatják.

Augusztus 2-ától 13-áig a művelődési ház zárva tart.

Kívánok mindenkinek kellemes nyarat, jó pihenést, rendezvényeinken jó szórakozást.

Bediné Németh Márta

Érdekességek, hasznos olvasni valók

Történesek

(a szerkesztő szemüvegén keresztül)

Meghívót kaptam, amely az általános iskola által rendezett zenei napra szól. Színes sokrétű program, amelynek megtekintése – tekintve saját gyerekeinkre is – illő és kívánatos is.

Sportpálya szabadtéri színpada, sok gyerek, néhányan népviseletbe öltözve, szlovén vendégek, gyűjtögető szülői munkaközösség, frissen sült lángos, próbáló fúvósok.

Már ez önmagában is zsongító volt és várakozással töltött el.

És elkezdődött. Némi bevezetés után (szinte profi konferálás), a gyerekek a színpadra léptek. Vagy talán nem is a színpadra? Mintha maguk között játszottak volna. Természetesek voltak, ügyesek és szórakoztatóak.

Aztán még egy meglepetés. A színpadon harminc gyerek népviseletben, szépen felöltözve táncolni kezdett. Nem mindenki hibátlanul, de összeszokottan, kedvesen és nagyon ügyesen olyan táncot produkáltak, ami a régi tordasi népi táncos korszakot idézte fel. Felidézte gyermekeim korát, *Szűcs Bélát*, a zenekart a Kölyök (Halmos Béla) vezetésével, a szatmári táncok fergeteges „csapásait”.

A szlovén gyerekek majdnem hibátlan magyar kiejtéssel előadott népdalai csak tovább növelték a színvonalat.

Sajnos a befejezésre tartogatott művészeti iskola fúvósait a szélvihar szétfújta, így játékukat nem élvezhettük. Bízunk abban, hogy még hallhatjuk játékukat.

A helyi termelőszövetkezet minden rosszakarója azt várta: még egy év és a tsz-t szanálják. A termelőszövetkezet azonban május 16-án zárszámadó közgyűlést tartott. A közgyűlésen a 154 tag közül 78-an megjelentek és meghallgatták Sverteczky Zoltán tsz. elnök beszámolóját a 2000 évben végzett munkáról, a mérleg eredményéről.

A beszámoló alapvetően optimista volt. 2000. március 1-jétől a To-Ro Rt-be került a tagok nagy része. Jelenleg a tsz. 15 aktív taggal, az Rt 55 fővel dolgozik. Ezen időponttól nagyot változott minden. Más lett a gyakorlat, más az irányítás és más a munkavégzés. Az Rt bérmunkában végzi el a tsz. feladatait.

Nehéz körülmények között dolgoznak, csökkenő földterületek mellett, kevés támogatással, rossz politikai légkörben. Az elmúlt évben 70 hektárral lett kevesebb a

művelt földterület. Ez a tendencia, minden erőfeszítés ellenére tönkre teheti a szövetkezetet.

Alapvető cél az, hogy az aktív dolgozók munkahelye megmaradjon, a dolgozók megélhetése biztosított legyen, a külső üzletrészek kifizetésre kerüljenek. Ne csökkenjen tovább a művelési terület, a földtulajdonosok, a tagok a szövetkezetnek adják bérbe a földjeiket.

Az elmúlt évben csökkentek a költségek, így a növénytermesztés nyereséges, az állattenyésztésben a sertés ágazat nyereséges, a szarvasmarha ágazat pedig közel egyensúlyban van.

A dolgozók bére, bár ezzel a fizikai dolgozók nem értettek egyet, átlagban 20 %-al nőtt.

Összességében a jelen lévő aktív dolgozók és nyugdíjasok azt állapíthatták meg, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezet „kijött a gödörből”, és a mérleg szerinti eredménye közel 10 millió forintos nyereséget mutat.

Öröm volt hallani, hogy a To-Ro Rt., amelynek többségi tulajdonosa a termelőszövetkezet, szintén nyereséges évet zárt, hogy megállt a vagyonszűkülés, és ha a nagy politika, a gazdasági szabályzók is úgy akarják, a két településen működő termelőszövetkezetben és Rt-ben dolgozó 65-70 fő megélhetése a jövőben is biztosított lesz.

Csak gratulálni lehet az elért eredményekhez, hasonló jó eredményeket kívánva.

Orbán napi vidámságok ez évben is vidámak voltak. A már öt éve megrendezésre kerülő vidámság egyre jobban szervezett, és egyre nagyobb tömegeket mozgató rendezvénné vált. Helyi és nem helyi egyaránt élvezte a tordasi Öreghegy légkörét, a jó bort, és a jobbnál jobb ételeket.

Mindenki takarított, csinálta a rendet, mindenki főzött és mindenki mosolygott mindenkire mindaddig, amíg a hegybíró megválasztására nem került sor. E pontnál kettészakadni látszott a hegy. Helyire és nem helyire, Vasvári és nem Vasvári pártira.

A térfásan „közfelkiáltással” megválasztott hegybíróra egyre komolyabb feladatok várnak. Nem elég a hegyre vezető főút felújításának megszervezése, de lehetőleg legyen közbiztonság, legyen belső portmentes út, legyen víz - villany, de jó volna, ha mozgó kereskedelmi egység is kijárna.

Megváltozott a hegy. Egyre nagyobb az igény a

gazdasági épületek komfortizálására, egyre több a tartósan kinttartózkodó, állandó jelleggel kint élő ember.

Ez rossz tendencia, rossz irányba fejleszti a hagyományosan mezőgazdasági területet, ahol szőlőt, gyümölcsöt, vagy más mezőgazdasági terméket termeltek ősünk. Ennek ma is így kellene történni, és még többen vannak olyanok, akik ezt így is gondolják.

Talán ez az a pont, ahol a kettészakadás elindult.

Csak bízni lehet abban, hogy előbb-utóbb az egység kerekedik felül, és a jövő Orbán napi vidámságok továbbra is jókedvvel, békeséggel telnek el, minden résztvevő örömeire.

* * *

Egyéb olvasni valók

12 végzetes tanács

Bréma városának fiatalkorúakkal foglalkozó törvényszékén az alábbi plakátot függesztették ki:

12 parancsolat szülőknek, ha gyermekeiket bűnözőkké akarják tenni:

1. Adj meg gyermekednek mindent, amit csak akar! Így arra a meggyőződésre jut majd, hogy övé az egész világ.
2. Ha gyermeked trágár, illetlen kifejezéseket használ, csak nevsz rajta, hogy így magát annál érdekesebbnek tartsa.
3. Semmiféle vallásos nevelésben ne részesítsd. Majd 18 éves korában ő maga választhat, miben higgyen.

4. Gyermekednek sohase mondd, hogy „az nem jó”, „nem helyes”! Azáltal ugyanis büntudata támadhat.

5. Minden rendetlenségét, hazugságát hozd helyette rendbe, így gyermeked bizonyossá lesz abban, hogy a saját vétségéért mindig mások a felelősek.

6. Hadd olvasson, amit csak akar. Evőeszközét viszont gondosan sterilizáld, fertőtlenítsd!

7. Házasságotok viszálykodásait hadd hallja ő is. Így később, ha elváltok, gyermeketek legalább nem fog rajta csodálkozni.

8. Mindenre adj neki pénzt, amit csak megkíván; mert ugye borzasztó, ha egyszer rádöbben: a pénzért meg is kell dolgoznia.

9. Gondoskodj arról, hogy gyermeked minden lehetséges ételt, italt, luxust, szórakozást megkapjon – különben a sok reklám láttán még depresszióba eshet.

10. Adj neki mindenben igazat. Mert hiszen a szomszédok, a tanító és mindenki más csak bosszantani akarják, kárát okozzák.

11. Ha így gyermekedből végül egy haszontalan csibész lesz, mondd el mindenkinek: te nem tehetsz róla, hiszen te mindent megtettél érte.

Készülj fel időben egy rögzös, tövises életre. A fentiek betartása esetén feltétlen részed lesz benne.

Ételmérgezések-ételfertőzések nyáron

A nyári időszakban megszorodik az *ételmérgezősés, ételfertőzősés* eredetű megbetegedések száma.

A megbetegedések tünetei: hányás, hasmenés, láz, hasi görcsök.

A tünetek jelentkezésekor a beteg forduljon orvoshoz!

Amennyiben a beteggel közös háztartásban élők között olyan személy van, aki járványügyi szempontból kiemelt munkahelyen (pl.: egészségügyi intézményben, gyermekintézményben, élelmiszergyártásban, vendéglátásban, közétkeztetésben) dolgozik, ezt a körülményt a beteget ellátó háziornosnak jelezni kell. Az ételmérgezések, ételfertőzések az esetek nagy százalékában megelőzhetők, az alábbiak betartásával:

– Csak ellenőrizhető helyről szerez-

zen be élelmiszer-nyersanyagot; vásárláskor ellenőrizze annak minőségét, fogyaszthatósági idejét, csomagolásának épségét!

- A szállítás, tárolás alatt tartsa be az adott nyersanyagra előírt tárolási hőfokot, óvja az élelmiszereket a szennyeződéstől! A zöldségfélétet más élelmiszerektől elkülönítve szállítsa.
- A nyersanyagokat, zöldséget, gyümölcsöt felhasználás előtt alaposan mossa meg folyóvízzel!
- Ne fogyasszon, ne használjon fel ételkészítéshez érzékszervileg kifogásolható, vagy lejárt fogyaszthatósági idejű élelmiszert, ételnyersanyagot!
- Készételeket ne tegyen el másnapra (tojás felhasználásával készült ételeket semmiképpen) ha mégis,

úgy hűtse le a főzést követően azonnal, fedje le zártan, tartsa felhasználásig jól működő hűtőszekrényben. Fogyasztás előtt forralja fel, illetve melegítse át az ételt!

- Élelmiszerral, étellel történő bármilyen munkafolyamat végzése, vagy fogyasztása előtt minden esetben mosson alaposan kezet, használjon kézfertőtlenítőt!
- Az előkészítő asztalt és a vágódeszkát minden előkészítő művelet előtt gondosan tisztítsa meg!
- Mosogatáshoz használjon fertőtlenítőszerrel!
- Az ételmérgezés, ételfertőzés fertőzhet, ezért környezete, családtagjai védelmében fordítson a beteg ember nagy gondot személyi higiéniájára.

ÁNTSZ Gárdonyi Városi Intézete

REND-KÖZBIZTONSÁG

Új év, új évezred, tervek, elképzelések a közbiztonsággal kapcsolatosan.

Egy 1998. évre visszamenő számszerű táblázattal szeretnénk a körzetünk lakóinak tájékoztatást adni. Ha nem is nagy léptekben, de csökkent a bűncselekmények száma, s elmondhatjuk, hogy az ismeretlen tettesek által elkövetett események felderítése emelkedett.

BŰNÜGYEK ALAKULÁSA

	1998				Össz.:
	I. félév	II. félév			
	252	171			423
	1999.				Össz.:
	I.	II.	III.	IV.	
	<i>negyedév</i>				
Martonvásár	30	31	41	47	149
Baracska	23	30	13	25	91
Tordas	5	7	10	15	37
Gyúró	8	4	2	8	22
Kajászó	7	7	4	14	32
Mindösszesen:					331
	2000.				Össz.:
	I.	II.	III.	IV.	
	<i>negyedév</i>				
Martonvásár	22	35	22	34	113
Baracska	31	34	22	15	102
Tordas	3	11	7	7	28
Gyúró	4	10	3	6	23
Kajászó	13	8	6	11	38
Mindösszesen:					304

Nem akarjuk unalmas statisztikai számokkal traktálni önöket, nem kívánjuk ezeket magyarázni, azt azonban el kell mondani, hogy a Martonvásári Rendőrőrs felderítési mutatója a 30%-ot meghaladja.

Országos viszonylatban ez szép eredmény, de nekünk nem ez a fontos. Megítélésünk szerint a közbiztonság ott mérhető, hogy az adott területen élő emberek mennyire érzik biztonságban magukat, értékeiket, s nem pedig abban, hogy a rendőrség milyen mutatókat készít magáról.

Az elmúlt évben jelentőset léptünk előre, úgy gondoljuk elsősorban Kajászó, Tordas és Martonvásár területein. Nem csupán ott értendő az előrelépés, hogy ezeken a településeken csökken a bűncselekmények száma, hanem ott is, hogy a lakosság érdeklődése is nagyobb (a korábbinál) a rendőrség munkáját érintően.

Részt vettünk gyermeknapi programokban, biztosításokban, polgárőri, bűnmegelőzési csoportok létrehozásában, együttes szolgálataiban, előadásokat, órákat tartottunk általános iskolásoknak, versenyeket rendeztünk, klubok beszélgetéseiben vettünk részt, tájékoztatva a lakosságot elképzeléseinkről, nézeteinkről. Részt vállaltunk a kajászói polgárőrség „beindításában”, melynek köszönhetően – talán e szerény segítséggel – remek munkába kezdett. Új körzeti megbízottat jelöltünk ki a községnek, változásokat eszközöltünk Martonvásáron és Tordason is.

Komoly előrelépés számunkra, hogy régiókba érkezők már megfontoltabban merik vállalni az ittas vezetés kockázatát, a vendéglők előtt is kevesebb a szabálysértések észlelése.

A rengeteg és megszámlálhatatlan bejelentésre reagáltunk, van mikor jól, van mikor rosszul. A házaló személyeket lehetőségeink – és a hozzánk érkezett bejelentések alapján – kiszűrtük, a területről eltanácsoltuk.

Csak egy gondolat a bűnmegelőzési csoportról, mely Martonvásáron megkezdte működését. „Itt nem lehet megszervezni, nem lehet működtetni”, ezek voltak az alaphangok.

Néhány tettekes ember, néhány akaratos és kitartó kollégánk, s lám itt az eredménye.

Szeretnénk a jövőben Gyúróra és Baracska is kezdeményezni hasonló csoportokat.

Hiszen ne feledjék el, hogy a közbiztonság kérdése nem csak a rendőrség feladata, hanem az önkormányzatoknak és a lakóknak is jelentős szerepe van ebben.

A rendőrség munkatársai

A katolikus templom felújítása

Örömmel tájékoztatjuk községünk lakosságát, hogy több évi előkészítés után, az idén végre megkezdődhet a templom teljes körű helyrehozatala. Ehhez hathatós támogatást ad az Egyházmegye és a Kulturális Örökség Minisztériuma, amellyel a torony, tetőzet és oldalépületek ez évben rendbe hozhatók lesznek.

Továbbra is gondunk marad a padozat, szigetelés, villamoshálózat, vakolás-festés, a bútorzat rendbehozatala; ennek fedezete még nem

biztosított. Reménykedünk további központi támogatásban, de az aligha lesz elég a teljes program megvalósítására.

Ezúton kérjük a lakosságot, vállalkozókat és kisembereket, akiknek szívügye: segítsék ezt a célkitűzést, hogy 2002-re be tudjuk fejezni e szép műemlékünk restaurálását.

A helyi Takarékszövetkezetnél az egyházközség bankszámlát nyitott, amelyre az adományok befizethetők:

57800105-10003066

Kiseb hozzájárulások elismervény ellenében befizethetők az egyházközségnél is; azokat egyesítve helyezük majd el a bankszámlán.

Az Albakultúra kezelésében alapítványra is lehet adományt befizetni, ami az adóalapból leírható: ehhez csekkek ugyancsak az egyházközségnél rendelkezésre állnak.

Előre is köszönünk minden jó szívvel adott segítséget!

HÁBORÚS NAPLÓ 42.

Az SS-ek menekülése. „HITLER DED”. Mauthausen.

A jelek arra mutattak, hogy a vég egyre közeledik. Az egyik május eleji napon két fiatal, hatalmas termetű SS katona jelent meg a parton, nagy csendességünkben egy kicsit megszeppentünk. De csakhamar kiderült, hogy ők talán még jobban meg vannak szeppenne. Ugyanis menekülőben voltak valamerre. Mindenáron át szerettek volna kelni a folyó túlsó, jobb partjára. Hát adtak nekik valahonnan egy csónakot. Megelőzőleg a parton minden iratukat eldobálták, köztük SS igazolványukat is. Még aznap többen is jöttek, de csónak már nem volt.

Közben jött az egyik uszályról a hír; – úgy emlékszem május első napjaiban, hogy Hitlerrel valami történhetett, mert folyton azt mondják a rádióban, hogy „Hitler ded”. Egy kis kristálydetektoros készüléke volt valakinek, fejhallgatóval azon hallgatta valamilyen adó híreit – angol nyelven. Senki sem tudott angolul, de a HITLER DED-ből valahogyan kikövetkeztettük: nem lehet más, mint Hitler halott (Totd). Helyesnek bizonyult következtetésünk és egyre több reményt fűztünk a befejezéshez.

Május 7-én minden eddiginél erősebb gépkocsi zajt hallottunk a feltételezett út felől. Ott csapatvonulásnak kell lennie.

Részlegünk parancsnoka: Majoros százados jött – ötleteiből ki nem fogyva azzal, hogy: „be kellene menni ahhoz a feltételezett úthoz és megnézni mi van?”

Vajon amerikaiak, németek, vagy oroszok? Mindhárommal számolni lehetett.

Nos én voltam az egyik „valaki”, a másik pedig Molnár szakaszvezető, akik vállalkoztunk a felderítésre.

Kora hajnalban indultunk május 7-én a nagy füzesen – árterületen át. Jó sűrű volt némely helyen a füzes, de szerencsére a kiöntések vize nem akadályozta haladásunkat. Egy idő múlva a talaj emelkedett, a füzes ritkább lett – már csak egyedül álló nagy fűzfák.

Egy keskeny vágányú vasút vezetett át a füzesen, melynek kis mozdonya most is működött: egy csillesort húzott a távolban maga után.

Tovább mentünk.

Csakhamar feltűntek a zajt okozó járművek: német csapatok kisebb nagyobb járművei, meglehetősen felpakolva, valamennyien a Dunával párhuzamosan felfelé haladva. Igyekeztünk nem nagyon mutatkozni, de nem is igen törődtek velünk. Fejvesztett vonulásnak látszott a nagy sietség. Hiányzott a megszokott német rend. Vagy visszavonulás, vagy valahol nagy szükség lehet rájuk. Mindkettő feltételezhető volt.

Már előbb feltűnt a szemközti dombsor aljában egy pár igen rendes faépület.

Amolyan nyaraló telep félének tűnt. Meg is jegyeztem

bajtársamnak, hogy szívesen nyaralnék itt ezen a festői Duna menti tájon.

Kedvem azonban elment – amikor megláttam a bejárat fölötti táblát: „ARBEIT MACHT FREI” – és a több soros drótkerítést. Hát ez valami munkatábor lehet, amiről hallottam ugyan, de nem láttam sehol, sem részletesebb információm nem volt róla.

A tábor – mert valóban az volt – elég sok barakkból állt, benyúlt egy erdős részbe. Elértük a kérdéses utat, melynek túloldalán volt a feliratos tábla. A kapu zárva, de egy teremtett lélek nem látszik sehol, sem őrség, sem táborlakó. Az autók egyre jobban száguldoztak a közelünkben, a vonulás egyre jobban a menekülés jellegét öltötte magára. Jó jelnek látszott.

Köveztük az út irányát, egy kis falusi házhoz jutottunk, egy öreg nénikéhez, akinek tájszólásából egyetlen szót sem értettem, de pár friss salátát sikerült vásárolni tőle, annak ellenére, hogy ő sem értett engem. Egy 10 márkás volt a tolmácsunk. Ezzel a kinccsel és a látottakkal tértünk vissza. Mindenki a híreket várta az uszályoknál. Egyesek a mauthauseni koncentrációs tábort vélték itt elterülni.

Mindezekről másnap május 8-án pontosabb értesüléseket szereztünk.

Századosunk kora hajnalban mozdított, hogy menjünk be ismét.

Érdekes, hogy a százakra menő uszálylakókból senki sem mert hozzánk csatlakozni, de a híreket mindenki szerette volna tudni.

Az ismert útvonalunkon haladva, egyszer csak erélyes HALT! kiáltás hangzik. Odatekintve egy puskacső mered ránk egy fa mögül. Megállunk.

A fa mögül német – de nem a reguláris hadsereg egyenruháját viselő katona áll – akit Pozsony mellől pár napja vonultattak be és állítottak a tábor köré. Magyarul is jól beszélt.

Elmondtuk milyen járatban vagyunk.

Tőle tudtuk meg, hogy az éjjel bevonultak ide az amerikaiak egészen a keletebbre folyó Enns-ig. Ez lesz a határ az oroszokkal.

Hitler valóban meghalt. Itt valóban Mauthausen van és a koncentrációs tábor. Most már kiengedték a foglyokat. Őt és társait azért állították ide, hogy ne engedjék szétszéledni őket. Szerinte a táborban igen sok fogoly van.

Nagyon barátságos lett a katona, segített szándékunkat azzal, hogy fűttenetett a másik fánál álló társának és intett, hogy engedjen minket tovább.

Így értünk nagy köszönet és kézfogás után ismét ki az országútra ameddig előző napon eljutottunk.

Megdöbentő látvány fogadott bennünket.

SPORT SPORT SPORT

Tavaszi tenisz hírek

Visszalépések miatt, tavaly legjobb másodikként, férfiscapatunk idén az I/B osztályban játszhat. Ennek lebonyolítási rendje eltér az alsóbb osztályoktól, a két nyolcas csoport augusztus elején 1 hét alatt lejátssza a mérkőzéseket (összesen hatot). Augusztus 2 és 12 között, tehát a három hazai meccsen már nagyon erős csapatokat láthatunk majd Tordason!

A második csapat a megyei bajnokság tavalyi megnyerése után idén az OB (Országos Bajnokság) III. osztály D csoportjában küzd, itt tavaszi-őszi teljes körmérkőzés van. A tavaszi fordulónak vége lett, 5 győzelemmel és két vereséggel a csoport második helyén állunk.

A megyei bajnokságban a harmadik csapat játszik. Itt idén két osztály lett, mi az első osztályban játszunk 3 székesfehérvári csapat és Martonvásár társaságában. Az öt csapat itt is tavaszi-őszi körmérkőzést vív. Martont jól megvertük, a Szonditól és a Fehérvári Amatőröktől szoroson kikaptunk, egy meccs még június 17-én hátra van a tavaszi fordulóból. A csapatban már szárnyaikat próbálgatják a saját nevelésű gyerekek is, *Nánási Dávid* több győzelmet is aratott.

Idén női csapatot is indítottunk, itt az OB II a legelső osztály, 4 csapat van a csoportban. A lányok remekül helytálltak, Pápát 8:1-re, Nyergesújfalut 5:4-re verték, csak Százhalombattától kaptak ki 6:3 arányban. Ősszel még ezen is lehet javítani.

A Fejér megyei felnőtt egyéni bajnokságban *Máté Zoli* 8 közé jutott.

Nagyon szépen szerepeltek saját nevelésű gyerekeink – az iskola színeiben – a csapat Diákolimpián. A Fejér megyei rendezvényt mind a 14 éves fiúk, mind a 12 éves lányok megnyerték. A debreceni országos döntőben a fiúk (*Márkus Pál, Nánási Dávid, Szabadi Pál*) a négy közé jutásért kaptak ki 2:1-re, a győzelmet Márkus Pál aratta. A lányok (*Máté Borbála, Varga Dóra*) bejutottak a 4 közé, de akkor a néptánc kötelezettségek okán abba kellett hagyniuk.

Június 8-10 között kiemelt országos 14 éves lányversenyt rendezünk, július közepén pedig 14 éves fiú versenyt.

Homonnay Géza

TERMELŐI AKÁC ÉS VEGYESVIRÁG MÉZ KAPHATÓ!

Érdeklődni lehet:

A tordasi Takarékszövetkezetben
PÁVEL VILMOSNÉNÁL.

ENIKŐ ÉKSZER

Szolgáltatásainkból:

Arany- és ezüstékszerek eladása, gyors javítása, készítése (hozott anyagból), törtarany felvásárlása, kövek pótlása, monogram- és díszítövés, füllyukasztatás.

Szeretettel várjuk kedves vevőinket!

Címünk: Martonvásár, Dózsa Gy. u. 6. (TSZ udvar)

Telefon: (22) 460-613/18

Nyitva tartás:

hétfőtől péntekig: 8–17 óráig, szombaton: 9–12 óráig.

Dr.
Varsányi Antal
szülész-
nőgyógyász

Magánrendelés
minden szerdán
18.30–20.00 óráig
a Brunsvík utca 1.
szám alatti orvosi
rendelőben.

Telefon:
(20) 958-0538 vagy
(22) 460-053.

Kórházi háttér:
Budai Honvéd Kórház,
Budapest XII. ker.
Királyhágó u. 1–3.

*Rákszűrés,
mellvizsgálat,
klimaxterápia,
terhesgondozás.*

Ez Hawaii!

Úgy érezheti magát kocsijában, mint a hűs pálmafák alatt. Ugyanis egyes, most vásárolt Opel Astra és Vectra autókhoz ajándékba adjuk a légkondicionálót. A további részleteket kérdezze munkatársainktól.

Az ajánlat a június 30-ig forgalomba helyezett gépkocsikra érvényes. Más ajánlattal össze nem vonható.

ÉRDre az OPELért!

OPEL DI-FER

2030 ÉRD, Fazekas dűlő (6-os főút, 22-23 km között)
Tel./Fax: (23) 365-407, 368-816, 368-817
www.di-fer.hu, difer@malavnet.hu

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazon
rokonoknak, szomszédoknak, ismerősöknek,
akik

NÉMETH SÁNDOR

temetésén megjelentek, sírjára virágot
helyeztek, gyászunkban együttérzésükkel
osztottak.

Gyászoló család

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazon
rokonoknak, szomszédoknak, ismerősöknek,
akik

VÁGVÖLGYI ESZTER

temetésén megjelentek, sírjára virágot
helyeztek, gyászunkban együttérzésükkel
osztottak.

Gyászoló család

Kisbíró — Független kéthavilap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

F.k.: Márki Ferenc

Számítógépes kiadványszerkesztés:

MÁTRIX Kft. Székesfehérvár, Zichy liget 10.

Tel.: (22) 503-008

Megjelenik kéthavonta, 600 pld-ban.

Készült:

Duna-Print Kft., Dunaújváros, Gutenberg köz 2.

F.v.: Farkas István